TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21290
Tarih : 13.11.2026

10/5087

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Halkın yerel seçimlerde oylarıyla seçtiği belediye başkanlarının yerine kayyım atanması, yerel yönetimleri ciddi bir şekilde geriletmiştir. Kayyımlarla belediyelerin kapısı yurttaşa kapatılırken belediye meclisleri işlevsizleştirilmiş, tüm kent sakinlerini ilgilendiren önemli kararlar birkaç bürokrat tarafından verilmiştir. 17 Kasım 2016 yılından bugüne kayyım rejiminin en çok tahrip ettiği yerlerin başında, Van Büyükşehir Belediyesi gelmektedir. Sayıştay'ın 2018 yılından bugüne hazırladığı raporlar da tahribatın boyutunu açıkça ortaya koymaktadır. Yakın zaman önce kamuoyuyla paylaşılan 2025 yılı denetim raporunda da onlarca usulsüzlük tespit edilirken kamu zararına yönelik şüpheler derinleşmiştir. Bu sebeple Sayıştay'ın Van Büyükşehir Belediyesi hakkındaki bulgularının araştırılarak yaşanan yolsuzluk ve usulsüzlüklerin, Van'da oluşan kamu zararının ve sosyo-ekonomik tahribatın tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması için Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104. ve 105. maddeleri göre Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT
Van Milletvekili

GEREKÇE

Anayasa'da idari yapılanma, merkezi ve yerel olmak üzere ikiye ayrılırken yurttaşlar seçimlerde kullandıkları oylarla yönetime müdahil olurlar. Demokrasinin yerelden güçlenerek merkeze doğru ilerlemesinde "belediyeler" kritik bir rol oynamaktadır. Mahalli ortak ihtiyaçların belirlenerek doğrudan halkın katılımıyla çözümler üretilebilmesi açısından da yerel yönetimlerin önemi ortadadır. Buna rağmen 11 Eylül 2016 tarihinde yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile (KHK) seçilmiş belediye başkanlarının görevden uzaklaştırılması bir teamüle dönüştürülmüştür. Bu kapsamda 2014 ve 2019 yerel seçimlerinin akabinde onlarca DBP ve HDP belediyesine kayyım atanmış, 2024 yılında yapılan yerel seçimlerden sonra da belediyelere yönelik irade gaspı devam etmiştir.

Kayyım rejiminin kesintisiz devam ettirilerek belediyelerin yerel yönetim fonksiyonunun işlevsiz bırakıldığı kentlerin başında Van Büyükşehir Belediyesi (VBB) gelmektedir. İlk kayyımın atandığı 17 Kasım 2016 tarihinden bugüne kayyımlar eliyle birçok tartışmalı iş ve işlem yapılmıştır. Belediye Meclisinin de feshedilmesiyle denge ve denetleme mekanizması ortadan kaldırılırken Van'ı ilgilendiren kararlar, birkaç bürokrat tarafından alınmaya başlanmıştır. Bu süreç zarfında Sayıştay'ın VBB 2018 yılı ve sonraki yıllara ait tüm denetim raporlarında birçok usulsüzlüğe yer verilmiştir. Geçmiş dönemlerde Parkomat uygulamasından çok katlı otoparka, usulsüz işten çıkarmalardan usulsüz bir şekilde 194 kişinin işe alınmasına, kiralanan binek araçlarının amacı dışında kullanılmasından yapılmadığı halde "yapılmış" gibi gösterilerek yapılan harcamalar başta olmak üzere birçok usulsüzlük / yolsuzluk kamuoyuna yansımıştır.

Sayıştay'ın VBB 2025 yılı denetim raporu da usulsüzlük/yolsuzluğun boyutunu ortaya koymaktadır. Sayıştay'ın VBB'ye yönelik tespit ettiği bulguların sayısı artarken geçmiş yıllara ait bulgularda hiçbir düzeltmenin yapılmadığı da belirlenmiştir. Belediyeye ait taşınmazların satışı, Mart 2024 yerel seçimlerinden önce belediye meclis üyelerinin kararı olmadan olağan dışı bir hızla artarken 15 Şubat 2025'te kayyım atanmasıyla birlikte daha da yaygınlaştırılmıştır. Bugün Sayıştay'ın 2025 yılı raporu, VBB'ye ait taşınmazlarla ilgili kayıtlar arasındaki tutarsızlığı açıkça ortaya koymaktadır. Çünkü bilançoda toplam değeri 8 milyar 670 milyon 903 bin lira olarak yer alan taşınmazların icmal cetvelindeki toplam tutarının 362 milyon lira olduğu tespit edilmiştir. İki kayıt arasında 8 milyar 308 milyon 755 bin lira gibi yüksek bir fark bulunurken Sayıştay denetçileri gerçeğe aykırı bir durumun olduğunun altını çizmektedir.

Sayıştay denetçileri VBB tarafından kiraya verilen 29 taşınmazın kiracılarının belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmediğini; belediyeye ait 132 işyerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyet yürüttüğünü; belediye sınırları dahilinde toplu taşıma hizmeti veren minibüs, servis aracı ve ticari taksilerin işletme haklarının üçüncü kişilere süresiz ve ihalesiz verildiğini tespit etmiştir. Yine VBB'nin 2025 yılında sosyal etkinlik ve proje faaliyetleri kapsamında 26 milyon 823 bin 732 lira harcama yapmasına rağmen bunun hangi yerel ortak ihtiyaçları karşıladığına yönelik bir değerlendirme ve sonuç raporunun bulunmadığı belirtilmiştir. Raporda büyükşehir belediyelerinin kadın konukevi açmakla mükellef olmasına rağmen VBB'nin kadın konukevi açmadığı da vurgulanırken çok katlı otopark ve işyeri olarak projelendirilen yapının sonraki süreçte atıl hale getirildiği ifade edilmiştir.

Gerekçede açıkladığımız bulgularla birlikte Sayıştay'ın raporunda VBB'ye ilişkin toplam 35 bulguya yer verilmiştir. Bulguların sayısının geçmiş yıllardaki raporlara göre çok yüksek olması, kayyım rejiminin yıllar içinde biriken tahribatını göstermektedir. Bütçe giderlerinin de astronomik ölçüde arttığı görülürken faiz giderleri 2023 yılına göre yaklaşık 4

kat artmıştır. Dolayısıyla Sayıştay raporları, kayyım rejiminin Van Büyükşehir Belediyesine verdiği zararın resmi tescilidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından görevlendirilecek bağımsız bir heyetin araştırmalarıyla tahribatın çok boyutlu olduğu ve kamu kaynaklarının talan edildiği açıkça görülecektir. İşsizliğin ve yoksulluğun derinleştiği Van'da kamu kaynaklarının halkın üstün yararına kullanılması için kayyım rejiminin son bulması gerekmektedir. Bu itibarla Sayıştay'ın Van Büyükşehir Belediyesiyle ilgili 2025 yılı denetim raporunda yer verdiği tespitlerin bir an önce araştırılması gerekmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	